

6.ÜNİTE

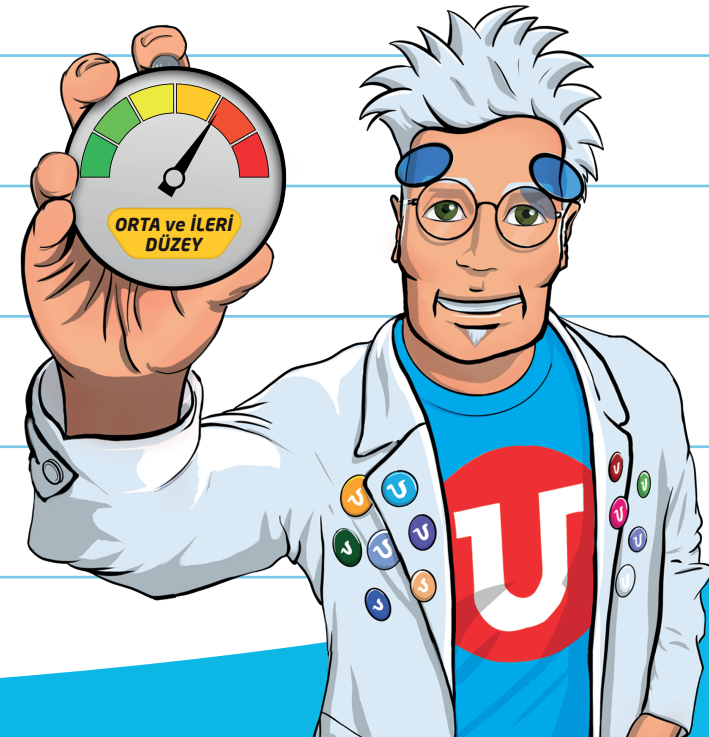

TYT Orta ve İleri Düzey Türkçe Soru Bankası

Zarf (Belirteç)

FATMA GÜL ÖRS

ZARF(BELİRTEÇ)

- *Fiilleri*
- *Fiilimsileri*
- *Sıfatları(adlaşmış sıfatlar dahil),*
- *Zarfları niteleyen; belirten sözcük türleridir.*

Örnekler:

- *Yavaş* yürü.
- *Yavaş* yürüyen öğrenciler geride kaldı.
- *Çok* güzel bir gün geçirdik.
- *Epey* hızlı koşuyordu.

ZARF ÇEŞİTLERİ:

Zaman zarfı :

- Eylemi, eylemsiyi zaman yönünden belirten, tamamlayan sözcükler, sözlerdir.
- Eyleme, eylemsiye sorulan **NE ZAMAN, NE ZAMANDAN BERİ, NE ZAMANA KADAR** gibi soruların yanıtıdır.

Örnekler:

- Üç yıl sonra proje tamamlanacak.
- Hafta sonu arkadaşlarla sinemaya gideceğiz.
- Bu çalışmayı mart ayına kadar tamamlamalıyız.
- Akşama doğru açan bu çiçeklere akşamsefası dendiğini duymuştum.

★ **UYARI:** Zaman anlamı içeren her sözcük zaman zarfı olmayabilir.

Örnek:

- *Gece*, benim için günün en güzel vaktidir.
- Onunla *bir buçuk saat* görüştük.

Durum zarfı :

- Eylemi, eylemsiyi durum yönünden niteleyen, tamamlayan sözcüklerdir.
- Eyleme veya eylemsiye sorulan **NASIL** sorusunun yanıtıdır.

Örnek:

- Ödevlerini **üstünkörü** yapmış.
- **Güzel** konuşmak için biraz özen göstermelisin.
- Tatlı yiyelim, **tatlı** konuşalım.

Miktar(ölçü/azlık-çokluk/nicelik) zarfı :

- Eylemi, eylemsiyi, sıfatı ve zarfı miktar yönünden tamamlayan sözcük veya söz öbekleridir.
- Eyleme, eylemsiye, sıfata veya zarfa sorulan **NE KADAR** sorusunun yanıtıdır.

Örnekler:

- Bana *biraz* yardım eder misin?
- *Çok* kalabalık ortamlardan hoşlanmam.
- Burada *oldukça* güzel yemekler yapılıyor.
- Salona girmeden önce *epey* konuştuk.
- *Daha* hızlı koşmalısın.
- *En* güzel günler sizin olsun.

★ **UYARI:** “daha ve en” sözcükleri **derecelendirme** veya **üstünlük belirteci** olarak da adlandırılır.

Örnek:

- **Daha** düzenli olabilirsin.
- **En** komik sanatçı henüz dünyaya gelmedi.

Yer-yön zarfı :

- Eylemi, eylemsiyi yer-yön açısından belirten, tamamlayan sözcüklerdir.
- Eyleme, eylemsiye sorulan **NERE** sorusunun yanıtıdır. Bu soru günlük kullanımda pek yer bulmadığı için bunu **NEREYE** olarak da ifade edebiliriz.

★ : Aşağıda belirtilen sözcükler yer- yön zarflarıdır:

→ aşağı / yukarı

→ içeri / dışarı

→ ileri / geri

→ öte / beri

★ **UYARI:** Bu sözcüklerin yer yön zarfı olabilmesi için herhangi bir ek almamış olması gerekir.

Örnek:

- Derhal **içeri** gir.
- **Dışarı** çıkan öğrenciler yağmurdan dolayı tekrar sınıfa döndüler.
- İstersen sen de **yukarı** çık.

★ **UYARI:** Yer yön zarfı olan sözcükler ek aldığında zarf olma özelliğini yitirir. .

Örnek:

- Derhal **içeriye** gir.
- **İleriyi** görebilmemiz için bugünü iyi değerlendirmemiz gerekir.
- Pencerele açık olunca **dışarının** soğuğu hissedilmeye başladı.

Soru zarfı :

- Eylemi, eylemsiyi, sıfatı veya zarfı soru yönünden tamamlayan sözcüklerdir.
- Eyleme, eylemsiye, sıfata veya zarfa sorulan **NIÇİN, NEDEN, NİYE, NASIL, NE KADAR, NE ZAMAN, NE ZAMANDAN BERİ, NE ZAMANA KADAR** gibi sorular cümlede soru zarfı olabilir.
- Soru zarflarının cevabı cümlede zarf görevi üstlenir.

Örnekler:

- *Niçin* gülüyorsun?
- *Neden* bana haber vermedin?
- *Niye* böyle davranıyorsun?
- *Ne* siritip duruyorsun?
- *Nasıl* görüşebiliriz?
- *Ne zaman* çıkalım?
- Burada *ne kadar* kalacaksınız?

★ **UYARI:** Bir sözcüğün soru zarfı olup olmadığına cümledeki görevine göre karar verilir.

Örnek:

→ Evi **nasıl** buldunuz?

→ **Nasıl** bir çanta bakmıştınız?